

PIOTR MOYSE

«ÖZLÄ BENİ»

Şiir Toplumu

PİOTR MOYSE

«ÖZLÄ BENİ»

Şiir Toplumu

2016

Kişinev

CZU 821.512.165(478)-1
M 92

Kapak hem içindeki resimnär: Larisa Moyse
Redaktor: Taisia Moyse

Автор выражает глубокую благодарность Исполнительному Комитету Гагаузии и лично Башкану, Ирине Федоровне ВЛАХ, за финансовую поддержку в издании данной книги.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Moyse, Piotr.

„Özlä beni»: Şiir Toplumu/Piotr Moyse; Kapak hem içindeki resimnär: Larisa Moyse. – Kişinev: S. n., 2016 (îS FEP „Tipografia Centrală”). – 124 p.

Texte : lb. gagauză, rusă. – Изд. при фин. поддержке Исполнительного Комитета Гагаузии, Башкан Ирины Федоровны Влах. – 300 ех.

ISBN 978-9975-53-718-6.

821.512.165(478)-1

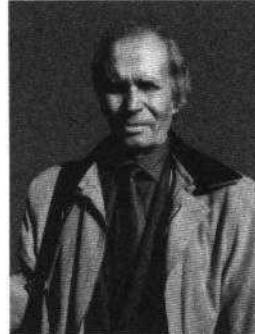
M 92

ISBN 978-9975-53-718-6.

© Piotr Moyse, 2016

PIOTR MOYSE
ÖZLÄ BENI...

PIOTR MOYSE 1952 yılında Komrat'ta duudu. Kışinev Muzicescu İncä Zanaat İnstitüsü'ünü bitirdiktan sonra uzun yıllar boyunca kultura uurunda çalıştı: metodist, Komrat "Energetik" Kultura Evi Müdürü, Komrat Kultura hem Filarmoni Müdürü, 1979 yılında gösterilän "Bucakta Yalın" adlı ilk Gagauz tiyatro oyununda baş rol (Andrey GALATAN) oynadı. Komrat radiosunda ilk Gagauzca programaları hazırladı (1988-1989). 2009 yılından beri GRT Gagauz Radiosu'nda "Gagauziya'nın Şiir Dünnaesi" programını hazırlêer hem götürür.

Şiir zanatının büyük bölümü sevgi hem vatan temasına adalı. 2006 yılında "Canımın İzleri" adında bir şiir kiyadı hem 2011 yılında şairin kendi sesinin seslendirilän "Sevda Yalansız" adlı şiir CD'si çıktı. Pek çok şiiri bestelenerek Gagauz türkülerı arasında yerini aldı.

İY DOSTLARIN ÖN SÖZLERİ

**«İnsanın ruh dünnäesi zenginsa, ozaman
incä duygular onun fikirlerindän
laflarından üzä çikêer»**

Ekaterina Jekova

Bölä çıkışa geldim tanışip yaşamamda çok insannan. Yaradıcı insan dediynän sa, her birimizin kendi ölçüleri var. Piotr Moyse'nin fikir kırnaklığı, laf düzgünnüü hem duyu temizlii en kaavi temel onun yaradıcılında.

İncä zanaat İnstitutunu başarılı, kultura uurunda çok yıl sıravarlığı işlemiş, ilk gagauz dilindä teatru oyununda «Bucak'ta Yalın» (avtor hem rejisör Dionis Tanasoglu 1979) baş rolü oynamış, gagauz radiosunda (GRT) «Şiir dünnäesi» programmasını yapmış anılmış gagauz peetçi... Bölä, olmalı, yazılacak gagauz literaturasında Piotr Moyse'nin en kısa tanıtımı.

Allaha şükür ederim ani talantlı Piotr Moyse'yi tanêrim taa yakından. Gagauz dilindä şiir hem proza yazmasında var halizbecerekli yaratmalar. Şiircilerin arasında Piotr Moyse'nin yaradıcılık yolu gagauz literaturasının kıymetli sayfalarından biri.

Onun sevdaya adalı şiirlerindä, gagauz dilinin şrası süzülü. Her bir avtorun kendi dünnää bakışına görâ yaratmak dili kurulêr. Piotr Moyse'nin dili raat, gözäl suretli hem derin duygulu. Şiirin «Bulacam seni» bir parçası, bana geler gagauz dilindä gözäl sevda duyguları için, klasik bir örnek olacak.

*«...Bin kerä yalan sölä,
Bin kerä inanmaycam,
İkinci ateş bölä
Bän sensiz yakamaycam»*

Şiir sıralarının düzgünnüü, onun becerekli rîfmaları gagauz dilinin cömertliini hem zenginniini göstereer. Kullanmaa gagauz dilini bulaş-

tırmadan onu yabancı laflarlan, yapêér Piotr Moyse'nin şiirlerini taa yakın korunulmuş ana dilinä.

Ana toprak, gözäl Bucak, girgin Komrat – hepsini bunnarı Pötr Moyse kendi yaratmalarından geçirer. Onun sesinnän gagauz radio dalgasında sesleycilar tanıştılar herbir gagauz yazıcısının yaratmalarının. Piotr Moyse'nin sesi – güclü, geniş, deerin, açık hem yalpak – gagauz radiosunda ses zenginniinä örnek.

Piotr Moyse'nin çoyu şiirleri gagauz estrada türkülerin sedefi oldu. Onun şiir sıralarının kendi melodikası var.

«...Ne söyleyim bän, hey, canım, sana?

Ne vereyim bän, hey, canım, sana?»

Sanêerim, ani zor söylemää Piotr Moyse'nin şiirleri için.... Bän da, olmalı, bunu becerämedim. Herkezinizin elinizdä bu şiir kiyadı, Piotr Moyse'ylan tanısha kolaylı vereeer.

Açıklayın kendinizä talanth gagauz şircisini Piotr Moyse'yi!

Güllü Karanfil

Petri Aganın yaratmalarını ilk kerä bän “İlkyaz türküsi” kiyadından okudum. Ozaman taa 15 yaşındaydım. Yakından hiç görmediim şairin şiirlerindä büyük bir maana olduunu annadiydim taa ozamannar. Onun şiirleri başkayıdı. Sora Komarat'ta tanidim Petri Agayı 2007-ci yıldada. Ozaman o şiir aurasına tekrar girdim. Her kerä onu seslärkän, onun yaratmalarını okuyarkan şâşêerim şiirlerin avasına, suretine, derinniyna. Uzun lafin kisisi: Gagauzların en islää, en kaavi lirii Petri Aga Moyse var olsun!

Vitaliy Manjul

Piotr Moyse'nin şiirlerindän yaşamak süzüleer, herbir kişi açacek kedinä haliz dooruluu. Hen önemlisî, ani bu şiirler can gibi derin, canın da var baalantısı bitkisizliklän.

KİMİZ BİZ...

KİMİZ BİZ?

Kimiz biz? Kiminiz biz?
 Sorêyim filcän elimdä,
 Kaldı bizim izlerimiz
 Angı deniz dibindä?

Hey, Bucaam, sorêyim artık:
 Açıan biz seni bulduk,
 İyiliktän mi atıldık,
 Beladan mı kurtulduk?

Senin çıplak sırtların
 Bizi iylää terletti,
 Bu susuz çayırların
 Pınar kazmaa üüretti.

Dedäm, senin damarın
 İslän çabuk suumadı,
 Senin sert evlatların
 Dilini unutmadı.

Kimiz biz? Biz Türk dalı
 Gagauz – gırgin olan,
 Halkıma Bucak paalı,
 Halkıma Bucak – Vatan!

BUCAK

Uygun Bucak, käämil Bucak,
Taraflim benim şıralı,
Sabaayım benim gün gibi yalpak,
Kismetim benim biyaz kanathı.

Kırların, o güz kırların
Denizlär gibi dalgalı,
Bir sevgi gibi sıcak lüzgärin
Gençliimi benim heptän kapladı.

Göklerin, o pak göklerin
Gümüşlü gibi yıldızlı,
Nasıl bakışı maavi çiçeenin
İçerin senin kırnak donaklı.

Gençliin gibi, senin gençliin
Hiç ta yok gözäl arada,
Vardır çok zaman yalnızak gittiim
Kızlarnı görmää Saman Yolunda.

Benim Bucaam, kauş sesi,
Aydinnık ömür tarlaşı,
Bu mu diil sana ana köşesi,
Bu mu diil sana boba arkası?!

PIOTR MOYSE
ÖZLÄ BENİ...

PEMBÄ SABAA

Küçük oldum, zulum oldum,
Biri sevdi, biri südü,
Ne istedim, onu buldum –
Biri üdü, biri düdü.

Masallar hep önümdäydi
Fiksiz hem fikirli,
Sade umut ilerdäydi –
Ömür olcek kismetli.

Pembä sabaa çaarêr beni geeri
O yıllara, ani unutmadım.
Genä görmää uzak o izleri,
O kismetli, ani annamadım.

Biraz büdüüm, deli kanım
Dooru yolda oldu sürctüm,
Yaptım iilik, oldum yardım,
Koydum köstek – kendim düştüm.

Türlü-türlü geçti yıllar,
Var çizili, var anılmış.
Gösterer eski kantar,
Ne onnardan bana kalmış.

Küçükkan diilmişim küçük
Çok akıllı hem şimarık,
Gençlik yumaa sökülmeycek,
Sevda iplii pek dolaşık...

Gözüm açık, canım geniş,
Kimä baktım, kimi sevdim?
Çoyu tütün – biri ateş,
Onu gördüm – süündürmedim.

KOMRAT

Komrat, paalıysın canıma
Şen güneşin yalpaklında,
Mayıl kaldım bän sevdama
Kıvrak yıldız oyununda.

Döner güneş hem yıldızlar,
Türlü-türlü geçer yıllar,
Komrat, seninnän umutlar –
Onnar bana yardım olar.

Ne söyleyim Komrat, sana
Bendän baaşış Komrat sana –
Komur tayın ecelini
Senin eklerim aadını.

Komur gülün benizini,
Komur tayın ecelini.
Nekadar bän yaşaycam
Komrat, seninnän olacam.

SEFK

Şarap, canı türkün öttü,
 Sıcak lüzgär gibi estin –
 Taman çalmaa beni çekti,
 Sän dilimi benim kestin.

Şarap, şılav yolu çizdin –
 Kalktım, baktım, çıktım yola,
 Bän yollandıkça sän dizdin –
 İki adım – iki bela.

Şarap, cömert dostum oldun,
 Geca-gündüz lafa tuttun,
 Käämil kızı bana buldun –
 Kızı çaldın – beni buultun...

Şarap, yaptıın beni çirak –
 Ko durulsun sendän deniz.
 Duusun insan sendän irak –
 Kursun ömür, ama sensiz!

İYLİN YOL!

İki beş olunca eş...
Uyanınca gençliktän,
Oldun sän elli beş –
Yorgun olma bu yüktnän!

Geçtin çayır, pindin bayır,
Ötää yılma, dinnen biraz,
Güüsün dolu türlü şiir
Gitmää läzim – sürçmää olmaz.

İşin kalup – uurun gerçek,
Sana düştü renkli ecel –
Boba sözü - sana örnek,
Ana sözü - sana temel...

YARAT BENİ...

Otur lafa benim anam,
Salt diil anam, yakın hisim...
Olceydin sän soluk bana
Ama oldun cansız tiłsim.

Bir sän sandın, açık sınır
Yapçek zengin tek duanı,
Ektin umut – biçtin kahir
Bela yaktı boş yuvanı...

Çiçeklerin te silkincek
Masal bana annatmadan,
Seni para sevindircek,
Beni gömcän yaratmadan.

Yanışlıına olsan pişman,
Yarat beni – canrı resim,
Yeni dünnääñ olcek taman,
Sana kismet - benim sesim...

Gelsän anam taa diilkän geç,
Çıksın çocuun düşü gerçek –
Aaramasın sendän taa genç –
Ol güz içää, ama çiçek...

YENİ YIL

Yeni yıl – yeni havez,
Yeni yıl iy şamata,
Olsun pişman eski karez
Bu gözäl yaşamakta.

Yeni yıl käämil baaşış –
Nası kızın gözleri,
Yeni yıl yalpak bakış
Diil geeri – pak ileri.

Yeni yıl - umut kökü
Yaradêr bizä çizi.
Sevelim ölä gökü,
Nası gök sever bizi...

BEŞ GÖZ

Şükür hoş ecelinä
 Benim küüm evelki.
 Pek mayılsın gençliinä
 Çalışkan hem ürekli.

Sän sevin bu kismetä,
 Bölä gözäl günnerä –
 Yazın büyük bereketä,
 Güzün zengin düunnerä.

Duruk, serin sucaazin
 Ansın seninaadını,
 Senin yalpak insanın
 Koorusun yuvasını.

R e f r e n

Görelim seni Beş Göz
 Şen gözlü auşam-sabaa,
 İyi havez hem tatlı söz
 Baaşlasın bizä Allaa.

GÜZ

Gün duman'çindä kaldı,
Benizsiz hem kanırık.
Nääni genä yollandın
Gepä-genç açıntılık?

Kırda yeşil yorgannar
Çakır kraalan yıldızlı,
Urääm uzaa yollanar,
Bilmäm nedän kahırlı.

Ani daa mı gücenik
Susturdu türküsünü?
Ani gül mü süünecek
Haşlandırip yüzünü?

Ani kır mı kalacek
Kara kütük başaksız?
Ani yol mu bayılcek
Dayanmaa bir adamsız?

Osa senin gözünä,
Açan şindi bakacam,
Komur gülün yerinä
Sarı yaprak görecäm...

Gün duman'çindä kaldı,
Benizsiz hem kanırık.
Nääni genä yollandın
Gepä-genç açıntılık?

Gün te seni kaplaycek
Altın döşek dokuycek,
Döseenä mi yatayım –
İlkyazadan aalayıim.

BİYAZ GÜLLÄR

Çirkin yıllar, kara yıllar
Yanık günnär gelip geçti.
Aydın gündä biyaz güllär
Çoktan açtı bulut gibi.

Aydın gündä biyaz güllär
Kraalı durêr sallanarak,
Köklerindä cenktän küllär
Çoktan suudu, olup toprak.

Sade ana kaldı ana,
Onun suumaz duygun ürää
İki oolu gitti ondan.
Biyaz güllüü arkalamaa.

Bu güllerin, uşakların
Güneşini getirdilär,
Kendi paalı yıllarını
Aşırıda kaybettilär.

Maavi gökün yaldızında
Gün çok aydın, güllär biyaz.
Salt... onnarın başlarında
Gülümseyräk ana durmaz.

GELSÄN ANAM

Kaldık bobaylan içerdä,
Üüsüz olduk biz anasız,
Neçin gittin anam evdän –
Taa iy yaşaydık parasız.

Bu günneri biktik saymaa,
Pek özledik seni çoktan,
Sensiz biktik biz yaşamaa
Kurtar bizi yalnızlıktan...

Sensiz güneş ta güneşsiz,
Ekmäään dadı onsuz datsız,
Büük parasız biz yaşaycez,
Bizi kaybetcä vakıtsız.

Girmää korkêriz içeri,
Yalpak bakêrsın patrettän,
Gelsän anam, gelsän geeri,
Pek yorulduk beklemektän...

Brak o para belasını,
Para yansın aşırıda,
Sän sev kendi uşaklarnı,
Sän ol bizim aramızda.

Sansın göreriz kapuda
Senin ilin adımını,
Durgun bizim karşımızda,
Kurut uşak yaşlarını.

Bizi Allaa mı işitti,
Senin canın mı uyandı –
Şükür evä sän yetiştin,
Yaşamamız aydınndı...

SADE SANA

İstämedim olsun bölä,
İstämedim brakmaa seni
Buluşacez gülä-gülä
Benim Bucaam - evim benim.

Olcam mayıl gülüşünä,
Senin, yavklum, gözelliinä,
Olcam kayıl sevinmenä
Çok şükürüm beklemenä.

Gelcäm Bucaam çok yıllara
Çirak olcam kırlarına,
Yardım olcam analara,
Arka olcam uşaklarna.

Yavklum benim, buldum yolu,
Açık yolu - yolu sana,
Uygun yolum sana dooru,
Sade sana - yalpak cana.

Benim Bucaam, yaptım ölä,
Karşı ettim güneşini
Neetlerini sölä, sölä –
Sevindircäm istediini.

Yorgunumu unudacam
Senin baktıkça gözünä,
Sade sana yaklaşacam
Testä çiçeklän önünä...

CANIM ANAM

Güneş serpärdi üzünä,
Açan ürään duydu beni,
Beni dayarkan güüsünä,
Sän kaybedärdin kendini.

Sän yalvarardin yapayım
İlk adımı – iki yaptım,
Sän yalvarardin düşmeyim,
Açan ayakça bän kalktım.

Canım, anam, içtim senin
Gülüşünü hem sicaanı,
Sän kaç günün hem gecenin
Bulamadin da raadını,

Benim anam, korku çektin,
Ki bän korku hiç bilmeyim,
Gecä-gündüz duva ettin
Sana kahır getirmeyim...

Bulut alardı aklını,
Görüp uygun kismetimi.
Bana baaşlarkan saalını,
Sän unudardin kendini.

Bana açtin ilin yolu
Kendin sürçärkän zoorluktan.
Baktın sofra olsun dolu
Hem kurtardin huzurluktan.

Canım anam, aldım senin
İy lafinı, bakışını.
Sän kaç günün hem gecenin
Sildin tuzlu yaşlarını?

Benim anam, çamur kardın,
Türlü körlää sän baş tuttun,
Da nasıl sän yorulmadın?
Sän yoruldun, ama sustun...

Hoşluk sarardı sancını
Görüp körpä senseleni,
Yaktın bitki kıvılçını,
Ki görsünnär önnerini...

Açan dooru yapmadık – dayandın,
Salt kendinä maana buldun, neçin?
Küçüün, büyүün harتاani annadin,
Birär filcan şarap dedin için...

Canım anam, onnar senin –
Onnar senin filizlerin.
Senin yakın, yalpak sesin
Hem uykusuz gecelerin.

Anam, benim dünnää oldu taman,
İşit anam, bizdän sana emin –
Biz düşmeyciz döşamedän saman –
Yardım oldu senin, ürään senin...

AARİF YALPAK

Var Üulen hem var Poyraz,
Var annar hem annamaz,
Poyrazi isitmeycan –
Üüleni dondurmaycan...

Buluştu Üulen Poyrazlan
Biri sıcak, biri doncak,
Buluştu şalvir yalpaklan
Da kim kimi aldı kucak?

Şalvir yalpaa saymış ahmak,
Yalpak demiş oldum cirak –
Da büünnän-büün taşer kucak
Şalvir ahmaa arif yalpak.

AVDARMA

İyi gitsin sana Avdarma,
 Oldun küülerä sän örnek.
 Merkezin dä – kilim kırma,
 İnsan da yaşêér gülerák.

Senin insanın şeremet,
 Kırnak, tertipli dolayın,
 Dökeer kırların bereket,
 Cömert ürekli oolların...

Gidän insanın gelecek
 Evelki Tatar Çöşmenä;
 Gidän gençlerin donecek
 Sevgili boba evinä...

Ecel, Avdarmam, kurêêrsin,
 Umut insana verersin.
 Kismet gençlerä baaşlêêrsin –
 İyilik dostlarna yapêêrsin!

İyi gitsin sana Avdarma,
 Oldun küülerä sän örnek,
 Merkezin dä – kilim kırma,
 Gençliin da yaşêér gülerák.

YAZIK

Yalpak yalan patlatmak,
Şalvirlik hem hırsızlık
Yuttular seni Bucak
Yazık, ani çalıştık.

Gençlerin uçtu-gitti,
Bu diil kismet aaramak,
Umutlar yandı-bitti,
Yazık, sevdan oldu çırak.

Çırak oldu uzak yerdä,
Oldu çırak yabanciya,
Sıcak döşek oldu orda
Yazık, ani yalancıya...

Allaha büük yalvarmak,
Pişmannaa köstek koymak –
Sade bu iki yardım
Kurtarar seni, halkım...

ÖZLÄ BENİ

ÖZLÄ BENİ

Artık vakıt geçti gündän,
Açan dedin, bulcan beni, bulcan.
Özlä beni, uyan şindän,
Başça durêr çiçek dayamaca.

Fena kızlar bakêr incä,
İstämelerlär sana karşı yanayım.
Emin edeyim, çok sürtmeycam,
Kurtar beni, kurtar beni, canım.

Aarêermiysin da bulmêersin
Uzun yolda çoktan beki dindin.
Kimä sorayım, da annatsın –
Buldun mu ne, kendin mi kaybeldin?..

ÇATIRIK

Çoktan biktim bu yalnızlaa...
Durgun da dön yanlış yoldan,
Karannıktan dön aydınnaa –
Ol bir güneş o yıldızdan.

Nazlı yanêr geç ateştä
Halez bizim yorgun sevda,
Ne kaybettin - bendän istä –
Benim canım aramızda.

Seni bekler buzlu yollar,
Sän sürçmesän, şafkım benim,
Bizä kalmış paasız yıllar,
Çok aaladık, çok gülelim...

Çatırıkta var izlerin,
Gelä-gelä yorulmasan,
Perdelendi yaş gözlerin,
Yolu geeri şaşırmasan...

OLSA İYLÄÄ

Neçin bän seni gördüm
Yakından öla?
Sän güldün hem bän güldüm,
Pak olsa iylää...

Yanacam yalpaklından,
Güneşin olcam dibi,
Kaybelcäm yalanından
Bir sarfos gibi.

Korkmasam, canım, sendän
Makar bir uygun zaman,
Sän kurtul bu nazardan,
Da bana baalan.

Vay senin o bakışın
Haşladı beni,
Yeni ay gibi kaşın
Şaşırttı beni...

ACI

Ya ne aaci bu acı –
Keskin ateş kokusu,
Oldu bana yardımcı,
Cansız bela korkusu.

Zapsız başım yoruldu
Nääni onu dooruttun?
Yaştan gözüm kurudu
Sän mi onu durguttun?

Ürääm kaldı şenniksiz,
Neçin onu büuledin?
Düdüün onu sevgisiz –
Makar geri vermedin.

Dünnä görer gölgemi,
Sän gördün aalamadın.
Yaktın bitki gölmeemi,
Salt gölgemi yakamadın...

Elim kaldı uzanık,
Elim seni dilencek,
Yemin kaldı aydinnik –
Adanmışı verecek...

YALPAK SANCİ

Hava düzülmüş,
 Dolay pak gümüş
 Yalpak gülüş seni donadı,
 Çimçirik çaktı-
 Eş bizi yaptı
 Yalpak sancı bizi baaladı.

Gözün şimarêr,
 Üzün yalabêr,
 Kîvrak boyun çöktü yanına,
 Lafin dolaşêr,
 Elin sarmaşêr,
 Senin sicaan – dalga canıma.

Kim böla örüş
 Pak sana vermiş?
 Käämil örüş ama şüpelî,
 Nereya baksan –
 Bir beni görsän –
 Bana yolun altın döşeli!

Peyda oldun – şükür duumana,
 Beni buldun – şükür uuruna,
 Peyda oldun, beni buldun
 Sansın uykumda-
 Apansızdan! Saman Yolunda...

YALNIZ

Evdä yalnız, evsiz yalnız,
Hey canım, dayan, dayan.
Neyä kaldı o faydamız
Olmasak makar pişman.

Neyä kaldık bulut biler,
Angı bulut – ara da bul,
Bulutlar gelip-geçer
Benim eşim gibi hodul.

Hey yıldız, insän ordan -
Kaba bulut altından,
Güüsümä mi düşecan,
Yalnızlıma eş olcan..?

KÜSTÜM

Açtım seni kendimä –
Nasıl deniz sedefi,
Üydüm seni dön-dönä –
Nası örnek gergefi...

Kolay seni yarattım –
Nasıl sabaa güneşi,
Ölä seni donattım –
Oldun biyaz gül eşি.

Sevdim seni şaş oldum,
Bulut gibi eridim...
Yoktun – varsın, te buldum –
Fit kayıptım – dirildim...

Geldim sana söledim,
Açık aazlan sesledin,
Sandım seni edendim –
Sän sa sustun, gücendir...

Küstün diil ani sevdim –
Küstün zerä durguttum,
Da pak seni meet ettim –
Kendimi sa unuttum...

GÜNEŞ

Urdu güneş başıma
Açan çıktıñ karşıma,
Oldun şen bela bana
Güldän tiken canıma.

Utancak olmasana,
Girgin beni yapsana,
Şakadan sarmaşsana,
Hepsindän saklasana.

Beni kolay saklamaa –
Gözcezini kıpsana,
İki adım yapsana –
Kismet bana olsana.

Umudum gerçek çıksa –
Bakışın aslı olsa,
Her gün gül bana şencä
Nasıl gülcäz güneşä.

Olsun yolun belasız,
Olsun türkün bitkisiz,
Olsun şakan kenarsız,
Ama sevdan yalansız...

CAN SUYU

Dolu silmä iki filcan,
Filcanız biz benim eşim,
Dedin havezlän buyurcan,
Ama bän yalnız içtim.

Te can suyu, iki filcan,
Biri kuru – biri dolu –
Biri dedi: benim olcan –
Biri serpti yanık yolu.

Esap aldın mı ne yaptın –
Kimä beni everdin?
Seni canımnan yarattım
Neçin beni devirdin..?

ŞÜKÜR

Sän seversin hem ölçersin
Dilenci bakışımı,
Gülümsärsäm – kör edersin,
Yok edersin halımı.

Sän sevärkän, kötülersin
Artık tatlı lafımı,
Salt geri dooru tarêrsin
Benim çorlan kafamı.

Sän käämil hatırlı güdersin –
Ölmää beni brakmaycan,
Açan ölerim – dirildersin,
Şükür, var sendä dä can...

BAKİŞ

Açan baktın, yok ettin,
Ama bulmadın maana.
Açan güldüm, bal döktün,
Ama kendi dudaana.

Yedinci göktän yerä
Beni kolay indirdin.
Beni içtin göz görä,
Filcanı beklämedin.

Sev beni alır bakış,
İki filcan yannaşalım,
Aramızda iki karış –
Urul bana – kırılalım...

OLDU OLACAA

Oldu olacaa, alaca dünnää,
Yalpak gözlü, beni mi ayircan?
Yapsana ölä – olmasın günaa,
Açan köstek gülärkän koyecan...

Ölä dolaştır benim canımı,
Ölä baala kendi kanadına,
Ki çözämesin fena duşmanım,
Cömert dostum yaklaşmasın sana...

Olma şakacı – olacaa oldu,
Yalpak gözlü, bir sän pak yalvardın –
Hiç annamayım kim kimi buldu –
Seni mi bän, beni mi sän çaldın..?

SÄN ALDANMADIN

Kauştu yorgun güneş,
Süündü gökün çizisi,
İki göz – iki ateş
Bana bakêr şüpesiz.

Ay kuşku gülümsedi,
Göz kıptı yıldızlara,
Şükür sän kaybelmedin
Baka-baka onnara...

Güneş genä gelecek,
Ama sana küsmesin,
Ay onu diştirecek –
Seni yok kim diştırsin...

Ne ayın, ne güneşin
Ardına yollanmadın,
Kaldım bän senin eşin –
Sän, canım, aldanmadın...

UNUTMA

Sevda geri donecek,
Sän unutma, ne yaptın,
Kör düünük çözülmeycek,
Onu kedin baaladın.

Bu diil düünük çatıda,
Diil köstek dünkü gündän,
O baalı aramızda
Bizim can tellerindän.

Onnarı çözämeycan –
Bän onnarı kızdırdım,
Uçlarını bulamêycan –
Bän onnarı kıvrattım.

Sän unutma – ol benim,
Can telleri incecik,
Kopararsan – bilmerim,
Kim onnarı ekleycek...

BEKLEYCÄM

Bulutlar yaklaştılar,
 Pak gökü kapadılar,
 Kaldı canım kahırlı –
 Beklemäm mi hatalı?

Bu yıl kör mu olacek?
 Nelär bana getirecek?
 Üreemi ayaz sarêr,
 Yok yerdä seni aarêr...

Bir sıcak öpüş için,
 Bir kucak almak için –
 Karannıı aydınnaçcam –
 Aydinnıı cennet yapcam.

Bän sevdim seni, sevdim,
 Hem korktum, hem bekledim,
 Ne zamansa gelecän –
 Bän inatım – bekleycäm...

Piotr Moyse

Özlä Beni...

PIOTR MOYSE
ÖZLÄ BENİ...

BULACAM SENİ

Bin yıldız dönsün dolay,
Gecenin oyununda,
Bulacam seni kolay
Onnarın arasında.

Bin çiçek açsın kırda
Güneşin gülüşündä,
Bulacam seni orda,
Çiçekliin gölgesindä.

Bin kerä unut beni,
Aaramaa yorulmêycam,
Yol benim – kismet senin,
Sevgimdän kurtulmêycan.

Bin kerä yalan sölä,
Bin kerä inanmaycam,
İkinci ateş bölä
Bän sensiz yakamaycam...

İLKYAZ TÜRKÜSÜ

Yalnızlık yolun göründü başı,
Gecelär oldu aydınnyık şafkılı,
Nezaman canım, pazara karşı
Nasıl guguşlar olacez yavklu.

Acitmaz bizi şakalı küsü,
Al gülün çičää göz kipar bizä,
Salt bizim olar ilkyaz türküsü,
Saklı sevdamız çıkacek yüzä.

Baaladı bizi dört yoldan biri,
Olmalı ondan yok näni sapmaa,
Utancak canım, dönmeyecez geeri –
Bölä kismetin süünmeycek sicaa...

Geeri göz attım, gördüm salt seni,
Baktım ileri, bildim – gelecän,
Şükür çatıraa – durguttu beni –
Dört tarafimdan gülümsersin săn.

ŞÜPELENMÄ

Alır göz sana kıptı –
 Açık yolu ensämedin,
 Beklemää seni biktüm,
 Sensiz kalmaa istämedim.

Yalancı mı durguttu?
 Da sakladı beni sendän,
 Aadımı mı unuttun
 Hiç maanasız bir üfkedän?

Şüpelenma guguşuum,
 Bela ayırmadı bizi,
 Çekti senin hodulluun
 Aramızda kara çizи.

Alatlama diz çökmää,
 Kır evdä aynaları,
 Karşında çalış görmää
 Uz banadan yolları.

PİŞMAN

Nedän oldun ölä pişman,
Ayaan sürceer kahırdan,
Gözlerindä yorgun nişan
Senin dünkü yaşlarından.

Lafim yanlış mı sölendi?
Susmam uzun mu göründü?
Ayın oraa mı köörlendi?
Kızgın güneş mi üşüdü?

Sorulmadık mı asıldım
Senin körpä omuzlarna?
Beklenmedik mi dolaştım
O dalgalı saçlarına?

Tatlı acı mı güüsündä
Saplı kaldı bakışımdan?
Düştü kirpiin mi gözündän
Benim çalma öpüşümdän?

Canım, bundansa kahırın –
Senin korkun olsun pişman,
Bu gelmesiysä sevdanın –
Bizim dünnää olcek taman...

ŞAKA

Daaldı gök çaka-çaka
Salt seni aydinnattı –
Bu sendän bitki şaka
O beni – senin yaptı...

Yalından koorunsana –
Kal bölä bir şakacı –
Ellerin karşı bana
Gülüşün tatlı sancı.

Sölä kim yıldızlardan
Dokudu gözelliini?
Da bölä apansızdan
Baaşladı bana seni...

Sölesän angı lafi
Yalvarêyim seni çuarsın,
Renkli kuşaan korafi
İkimizi bizi sarsın...

PIOTR MOYSE ÖZLÄ BENİ...

YÜZÜK

Bozdurdum yarım yüzlük
Param-parça yıllarımdan,
Neçinsä düştü yüzük
Benim zabun parmaamdan.

Uçtu – geeri dönmedi,
Aşındıydı bezbelli,
Utanmaktan eeridi,
Ani süündü gözellii...

Yüzük – sevda nişanı –
Bir kurban dooru yaptı –
Çaldı bendän altını –
Sevdamı bana braktı.

EVLENMÄK

Evlenmäk, aalem söleer
 Nasıl bir şenni haber,
 Evlenmenin hatırlı
 Genç üreciin kahırı,
 Beki biraz kahırlı,
 Ama diildir betvalı.
 Varsa sevda üreendä,
 Yaacek yaamur çayırda,
 Altın booday kırları
 Sallêycek başakları,
 Üräään girgin düülecek,
 Düülecek hem gülecek.
 Yıldız yerä inecek,
 Sedefini verecek.
 Olcek aydın gecelär,
 Olcek kızgın havezlär.
 Varsa sevda üreendä
 Aara onu eşindä,
 Zerä sevda o saklı,
 Nicä büük kızınaklı.
 Evlenmäk diil taş bayır,
 O käämil, yalpak hayır,
 Bayırın var üuseklii –
 Evlenmenin çiçeklii...

AYOL

Gelsän Ayol, benim düşümä
Geçsän Ayol benim önumdän,
Senin gibi gözelin yoktu dünnääda.
Bayırların kuru üstündä,
Çayırların yanık gölcüündä,
Seni Ayol bulayım, su bän istemäm.
Yeni vakıtlar geldikçä gider,
Eski kahırlar üreemi iyeer,
Ani bulmadım ona kimi o sever.
Sabaa yıldızı pak gümüştän,
Uşaam kucaamda gün-güneştän,
Ama pek ürääm yanık
Ani diil sendän.
Ondan kaçtım, zerä sevmedim,
Seni sevdim, zerä bilmedim,
Ani yaşlan serpili
Olcek günnerim.
Ne var göreyim taa görecäm,
Ne var yanayım taa yanacam,
Nekadar da yaşasam
Seni bekleycäm.
Sayarkan da bitki günnermi,
Yumarkan da yanık gözlermi
Uzadarsan elini
Dönecäm geeri...
İsídarsam senin döslerni,
Aaladarsam topraamda seni,
Bir gül gibi açacam,
Sade al beni...

Bän senin kiyadını,
Açı tatlı lafını
Gülümseyräk yakmadım.
Yaş dolu bakışını,
Kaçak kismet balını
Beklemää hiç bıkmadım.
Yol uzun, vakıt kısa,
İlin umut kurmasak,
Vakıdın var zaameti,
Geçsä büünkü kırmisa,
Yaz gelän bizim olsa,
Kaç yazı biz kaybettik?
Ayolum olsa kolay
Yolu sarmaa yüz dolay,
Olmalı onun başı
Özlemäk bizi kiydı,
Dayanmak ta bayıldı,
Yollansan bana karşı.

ACI

Varkan benim bir acım
Üreemin köşesindä
Biyazlanêr çok saçım,
Yaş sizêr gözlerimdän.
Çekederim düşünmää,
Çelinnää savaşmaktan,
Varlıklı özeklemää
Bu ömürlän ilk baştan.
Çekederim yaratmaa
Acımın dalgalarını,
Laf-laftan aralatmaa
Üreemin sancılarını,
Ozaman, sansın, dünnää
Bet acayı paraléér
Aaladıkça da gülmää
Benim ürääm hızlanêr.
Varkan bir sevinmeliim
Gözäl, nasıl bir yıldız,
Yok onu yalnız bildiim:
Kardaşsız, kafadarsız.
Her zaman o tatlıyı
Kimä-kimä baaşladım,
İnsanı yalpaklayıp
Kendim onsuz kalmadım.

MARI KIZ

Auşam zamanında,
Gecä karannında
Sän gördün mü bir yıldız,
Seni geçirärди,
Karşında şılardı
Senin yanında, mari kız.
Evä sän gidärkän,
Aylan geçinärkän,
Bakışımıdı o benim,
Tokadı kaparkan,
Geeri gülümsärkän,
Yanışlındı o senin.
Gözün seçmediysä,
Ürään duymadıysa,
Çok kalar canın yalnız,
Kendini sevdiysän,
Kahır bilmədiysän,
Uyansana, mari kız...

İSTEERİM

Dünnää da diil dünnää,
Kismet ta diil kismet,
İsteerim kaybelmää
Seninnän bir keret.

Seninnän asılmaa
Çatıylan yıldızdan,
İsteerim şaş kalmaa
Sendän bir yalnızdan.

İsteerim koparmaa
Geceylän gündüzü.
İsteerim saklamaa
Sendän alır gözü.

İsteerim şaşırtmaa
Günü hem da seni.
Ölüncä yalvarmaa
Görasin pak beni.

İLKYAZ TÜRKÜSÜ

Düşlerim benim çıkacek aslı,
Gözlerin senin bakacek nazlı,
Saa-seläm olsan, ilk yaza gelän
Güneşli yoldan gelsän bana sän.

O saklı yoluń kısacık olsa,
Şımarık gözün karşısında gülsä.
O hodul boyun – kıvracık filcan
Utancak bir can, gelsän bana sän.

O sıcak elin, o uzun peliin –
Onnarı çoktan istedim göreyim.
Bulacan beni, kismetli olcan
Kalmasan yalnız, gelsän bana sän.

* * *

Yıldız solêér karanna,
Şindi var – şindi yok.
Bıktım seni aaramaa
Ne gün az, ne gün çok.
Dizi-dizi yollarım,
Ne gideyim, ne durayım.
Saçma-sağma yıllarım –
Ne toplayım, ne daadayım.
Geçer, gider kuvetim,
Ne susayım, ne aalayı.
İnat, körpä havezim -
Ne gömeyim, ne baaşlayım.
Yolum, yolum gidelim,
Ba çayır, ba bayır,
Nezamansa hep benim
Ya köörlük, ya hayir.

* * *

Yola sarkmış biyaz dal
İlkyazın ortasında,
Kızlar tatlı, nasıl bal,
Geler-geçer yanımdan.
Yabancı da gelinä
Bän bakêrim üstünä,
Taa yakından – peşinä,
Yaklaştıynan – üzünä,
Pek yakıñkan – dizinä,
Yanındaykan – gözünä,
Geçticäännän izinä.
İlkyazın çiçekleri,
Kendini sevdireräk,
Bolladêr terbeleri,
Ki gezeyim güleräk –
Eski kahır boynumda,
Yeni güneş koynumda,
Sert ürääm aucumda,
Kismetim umudumda.

TURNALAR

Dan yerleri çan çekerlär
Çakır havada,
Turnalar yorgun geçerlär
Karşı bayırda.

Beki biriniz bu sürüdä
Eşsiz kaldınız,
Bana kismet yoktur yerdä
Gökä alsanız.

Turnalar sivri kamıylan
Yarmış buludu,
Kal mari kız, kal umutlan,
Neçin hoduldun?

Pek sevmişin bu dünnedä
Kendi boyunu,
Seni yerdä bekler sevda,
Aarasan onu.

ÇAARSANA BENİ

Çaarsana beni, açan bir yabancı
İsteyecek seni bendän ayırmää.
Çaarsana beni, açan büyük sancı
İsteyecek seni taa pek dalamaa.

Înansan beni, damnayarsayıdı yaşın
Pak o beterä, ani bän kaydım.
Küsmeycam sana, çıkışcam sana karşı,
Yapmaycam sensiz eşiktän adım.

Çök görsän bana bıktıynan yaşamaa,
İstdiynän pek bitirmää yolu.
Görsänä beni bıktıynan aalamaa,
Benim can yerim seninnän dolu.

Çaar beni, çaar, gel bana, gel,
Yakma beni, kıyma beni,
Gel bana, gel, ver bana el,
Gün dä güneş, ay da yeni.

ÇÖŞMÄ

Çöşmä çalêr şennener,
Gözüm kızı benneder,
Ani bakçan üfkeli,
Yapsan beni ürekli.

Çöşmä suyum, kurtarsan,
Sän çalarkan gücenik,
Güç türkünü aalasan,
O kız beki sesleycek.

Çöşmä başı – kara taş,
Sevgim geçer taa yavaş.
Bän mi oldum ürekli,
O mu baalı, köstekli?

Çöşmä suyum, alatla,
Güç türkünü yalpakla,
Çayır nazlı ötecek,
O kız bana gelecek.

Çöşmä çalêr, bayılêr,
Kızın gözü şimarêr.
Bän mi ona yaklaştım,
O mu bana sarmaştı?

Çöşmä suyum, çal, oyna
Türkü kiza, kız – bana.
Serin suyun çok meetli,
Helal uurun kismetli.

OLSAN KAYIL

Hey, mari canım, hey, mari gözäl,
 Ne pek bakışın güneşä benzär.
 Sän geçärkän ürääm kaynêr al başça gibi,
 Olsan kayıl pay edelim günnän geceyi.

İlkyaz geldikçä kira çıkalım,
 Biyaz almalı kucak kaplaylim,
 Gün geçtikçä, ter sildikçä, yorgun olmaylim.
 Ay uurunda, can şafkında lafa duralım.

Güz zengin olar açık havalar,
 Çok şennik oynar kraalı pazarlar,
 Seni, yavklum, gelin düzär hen uygun ellär,
 Bizim düünä kayıl-mayıł on maalä gelär.

Piotr Moyse

Özlä Beni...

OLSA...

Olsa kolay braasın bizi kahir,
Bak biliner, görüşmeycez zeedä.
Çöşmä suyu bir yaş gibi yakar,
Da yanıklılı gecä serinnedär.

Unudulmaz ne var aramızda,
Verär kismet bizä gölgesini –
Ki olalim aalemnän sıradı,
Vakit gelärsä, hepsi sevinsin.

Ama bilsän, ne güç oldu dünnäm, -
Gök çelinär, da yol çizär sana.
Karşı bayır çayırlan birleşär,
Ki sän geläsin yalnayak bana...

BİYAZ YORTU

Sana yeni yıl – diildir büyük yortu
İnanıyorum senin beterinä.
Bana geler, ki o biyaz yortu
Süpürer yolu körlemeyä.
Süpüreeer kaarı kaç kerä şindän,
Yeşil daayı, mavi gökü ezer.
İlkyaza, sansın, nasıl bir düştä
Turnalar ihtär görüncek bizä.
O küçüklümüz, ani yaşanmış
Pek çoktan, vakıtlan, uzakta
Görünmesin, kikaarlan gömülmüş
Hiç yok gibi, kopuk yaşamaktan.
Bana geler, ki o biyaz yortu
İlk sevgiyi başkaylan haşlaycek,
Da sän olcan benim bir iy dostum
Aalim gibi yakın hem uzacık.
Allem yıllarda sade bir tenä –
Yıl-ba-yıl ölçmää kır dikişlerni,
İçinä senin, nasıl bir düünä
Kavgasız girmää, da içmää seni...

SICAK

Yıldızların ortalında
Bir ateş adam yaksın,
O kalar o zamandan
Yıldızlarlaň yaşasın –
Zerä ona dönecek
Bütün gökün bakışı,
Musaafirlää gelecek
Yıldızların gümüşü.
Yıl-ba-yıl da dolaya
Altın horu dönecek,
Yıldızların aazından
Tatlı sus dökülecek,
O adama benzeyän.
Kim-angı gözäl yıldız
Yaradacek sedeftän
Bir altın peliklän kız,
Da öldüykän da onu
Yıldızlar unutmaycek,
Onun haliz varlığını
Altından dirildecek.
İnsan'çindä olmalı
Sıcak, hep bölä paalı –
Sıcak, gelän güneştän,
Sıcak, gelän ürektän...

SEVDA

Güneşä karşı maavi çiçeklär
Kırda-bayırda sarmaşık açmış.
Gider kır'stündä el-eldän gençlär,
Onnar anadan diil çoktan kaçmış.

Hey, sevda, sevda, kimi raat braadın,
Sendän kurtulsun var mı kuvetli?
Senin elindä gencecik kaldım,
Kim sensiz kaldı, o mu kismetli?

Senin elindä çok bän geçirdim,
Haşlandım kendim, haşladım seni.
Şindi iy günä bän da yetiştim,
İstediim benim verdi elini.

Kim sensiz kaldı, o diil kismetli,
O bu dünnedä pak sakat olmuş,
O bir faydasız, nasıl o peklik,
Ani kır'stündä çiçeksiz kalmış.

Bezbelli sevda, nasıl musaafir,
Herbir saabiyä evalaa gelmaz,
Brakar aadını, da geeri dönär,
Da başka zaman hiç ta yaklaşmaz...

PIOTR MOYSE

OZŁA BENI...

GÖRÜŞ

Bän geldim, sän geldin
hem ay.
Ay dolu, sän kinni,
bän yanık.
Ay sürctü, saklandı,
bolay;
Kurtarsın sevdayı
karannik.
Bän kaldım, sän kaldın
hem sus.
Sus öttü, sän çöktün,
Bän ürkütüm.
Sus kaçtı, kaldık biz
yalnız,
Da cansız sän beni
öptün.
Sän gittin, bän gittim,
ay gitti.
Sän – fena, bän – yanık,
ay – dinik.
Sus geldi – saklandı
dolay,
Görmesin beni gücenik.

ANGI YOL SENİN

Yollar boyunda kavak gölgesi,
Benim üreemdä sancı dalgası.
Yollar boyunda, benim üreemdä
Şıralı güllär, sansın düşümdä.

Senin yolların sansın kaybeldi,
Senin izlerin sansın silindi.
Senin yolların, izlerin senin
Bendän çaldılar bütün dünneyi.

Uçan kuş gibi sensiz yaşadım,
Yarım gençliimi sensiz baaşladım.
Sensiz yaşadım, sensiz baaşladım,
Ama bu gecä sensiz aaladım.

Ne söleyim bän, hey, canım, sana?
Ne vereyim bän, hey, canım, sana?
Ne söleyim, ne vereyim,
Angı yolunu senin kapayım?..

YOKTUR KAVAK...

Yoktur kavak gölgesiz
 Güneşli bir üülendä,
 Duumaz adam üreksiz
 Aydinnik bu dünnedä.

Kavak kalar yapraksız
 Bir susuz çayir'çindä,
 Ürek düülär faydasız
 Bir cansız güudeyçindä.

O adam, ani cansız,
 Nasıl güneş sıcaksız,
 Haşlak gecä yıldızsız,
 Nicä sevda inançsız.

Kuru kavaan güüdesi
 Olmaz köstek dünneyä.
 Cansız adam gölgesi
 Kalêr insan zeetlemää.

Suuk ürään yok aalaycaa,
 Ne lääzim inat durmaa?
 Hen paaliysa can sıcaa,
 Ne lääzim cansız olmaa?

İLKYAZ HAVEZLERİ

Bir gelin gibi düzülü,
Pak, biyaz durêr almalar,
İlkyazın durmaa küsülü
Nekadar ürään dayanar?

Başcanın üzü eşermiş,
Guguşlar çoktan eşlenmiş;
Nasıl konayım yanına,
Olayım paalı canına?

Turnalar göktä uçacek,
Sesleri nazlı ötecek.
Nasıl el-eldän tutunmaa,
Onnara karşı kalkınma?

İlkyazın gökü gümüşlü,
Sevdanın gözü güneşli.
Olsana bana bir yardım,
Olsana benim kanadım!

PAYET KAHIRIMI

Oldun mayıl sevgili,
Oldun kayıl verili,
Kahir çektin, gitmedin,
İstediini bekledin.

Zengin, nazlı olmasan,
Sensiz canım kalmasa,
Utanmamı inansan,
Havezimi annasan...

Senin gözün aynalı,
Sancı-sancı inanım,
Emin sendän almadım,
Umutsuz da kalmadım.

Görsän beni kıymasan,
Başkasına bakmasan,
Fena lüzgär esmesä,
Sän beni kaybetmesän...

GENÇLİK

Gençlik yaşēr uykusuz,
Nasıl ilkyaz biyazlıı,
Gençlik yanēr inançsız,
Nasıl sevda kayıllı.

Gençlik ömür eşiindä
Çakır yazın sabaası,
Gençlik sabaa çiiyindä
Bir çiçek kasabası.

Gençliin canı utanmaz,
Nasıl gülün gözellii,
Gençliin ürää annamaz,
Çocuun istedii gibi.

Gençlik yaşēēr anasız,
Nasıl kış güvenneri,
Gençlik geniş hem başsız
Sevgiyi bilennerä.

Gençlik bir emin gibi,
Brakılma evellerdän.
Gençlik bir gelin gibi
Düünün kefli günündä.

HAVEZ SESİ

Var günnär ölä güneş,
Ani alêér aklını.
Var gecä ölä şas-beş,
Ani yakêér canını.
Olsa, çıkış dışarı
O saat çiçek toplaylim,
Filcan gibi kızları
Aardımıza çaaralim,
Sade ellerimiz baalı
İlk sevginin bleziinä.
Da kalêér güllär kraalı
Kızların kismetinä,
Her verdiysän üreeni,
Sanma, geeri alacan.
Her yolduysan güllerni,
Git başçanın boyundan.

BUCAK VALSI

Yok bulut havada,
 Karagöz bakışın önümdä,
 Yoktu hiç aklımda,
 Anı o kalacek canımda.

Kısmetim Bucaktan,
 Gel bir vals gözelim dönemlim,
 Sän beni annêycan
 Olacam bän senin – sän benim.

Havezli umutlar
 Geldilär yorgunca, dalgalı.
 Bizi şen çاردılar
 Yıldızlarlan bilä oynamaa.

İlkyazın gülleri
 Yaplaçık-yalpacık öpüşer,
 Onnarın gözellii
 Şımarık sevdaya gülümser...

BAKİŞIN SENİN

Güneş öper gülleri
Açık, ciili havada,
Kuşların türküleri
Her zaman vakıdında.

Şen yazın havezleri
Yalpak lüzgär esmesi,
Sevginin haberleri,
Kısmetin beklemesi.

Yalabık kirezlerä
Bakışın senin döner,
Bölä gözäl gözlerä
Salt onnar mı görüneer?

Mavi gök gülümseycek
Onun ilin diimesi,
Sevda üüsüz kalmeycek –
Şükür var çeketmesi...

FAKİR

Pişman beni yaptılar –
Olmadım pişman,
Açan sana baktılar
Koymadım nişan.

Çok kerä çiinedilär –
Bän kaldım bütün,
Neçin süündü ateşlär
Da kaldı tütün..?

Çok kerä taradılar –
Bän kaldım zengin,
Yalani yamadılar
Gözlerin senin.

Canımı acittılar –
Topladım fikir,
Açan seni çaldılar –
Uyandım fakir...

KESİLDİM...

Biyaz çarşaf püskülli,
Susér korkak yastıklar,
Neçin ölä küsülü
Onnar sana baktılar?

Allem onnar annadı
Senin çırkin şakanı,
Onnar çoktan topladı
Senin gerçek yalanını.

Bekim onnar yanıldı,
Uzalt birinä elini,
Bekim biri bayıldı
Beklemää yalnız seni.

Bilmäm nicä yastıcak
Uslu seni bekledi.
Bana oldun sän bıçak
Keskinniindän kesildim.

KÜSMÄ GELİN

Çakır hava seni sever,
Çiçek dalda sana benzer,
Tatlı raki - acı pelin,
Büün sän, canım, oldun gelin...

Küsmä gelin, kahir yarım
Bizim sevda bizä yardım,
Biyaz fistan, incä belin,
Bölä gözäl yoktur gelin.

Düün oynarak sokaa çıkêér,
Bizim sevgi bizä kalêér.
Şennik adêér çok bereket
Uzun ömür gözäl kısmet.

Küsmä gelin kahir yarım,
Bizim sevgi bizä yardım.
Kolay olur, fena olmaz,
Fena olur, karşı konmaz.

Uzak yolda şennik öteer,
Ayna – güneş seni serper.
Görmää seni bölä mayıl
Bütün dolay oldu kayıl.

Küsmä gelin, kahir yarım
Korktum seni çaldıramım,
Gündüz bana göz kipsana –
Gecä bana sarımsana.

TIRMALANMA

Ne sincir, ne iplik,
Ama sän baalıysın,
Ne kavga, ne şennik,
Ama sän aalêrsin.

Var akıl çok uygun,
Ama sän yavaşın,
Ya yollan, ya durgun
Sevgidän ahmaksan...

Ne gözäl, ne çirkin,
Ama sän mayilsin,
Ne korkak, ne girgin,
Ama sän kayılsın...

Ya baalan, ya çözül,
Ama duruklanma –
Çal onu – o bir gül –
Sade tırmalanma...

SEVGİDÄN

Sevgidän mi ömür
Okadar dolaşık?
Pak altınnan kömür
Oldular karışık...

Elesän, çalkasan,
Kömürü falasan,
Altını ayırsan,
Canımı ısıtsan...

Bu inat sevgidän
Umutum bitkisiz –
Ani kalmeycan sän
İstesän dä bensiz.

İlkyazın lüzgäri
Kahrı saurcek,
Şımarık gözlerin
Beladan kurtarcek...

SENSİZ KAYBELECÄM

Görsän, canım, görsän
Yorgun gülüşümü,
Yaşlarımı silsän,
Göreyim güneşimi.

Sän, güneşim benim
Koola bulutları,
Açıtı çiçeklerim –
Küstürmä onnarı.

Daran-peran günüm,
Param-parça gecäm,
Sendä kaldı gözüm –
Sensiz kaybelecäm.

Aslı bir düşündä
Tatlı bir laf sölä,
Gecä türküsündä
İşit beni, seslä...

Sän, yıldızım benim
Kaysan göktän yerä,
Yolu sana çizdim
Seni görä-görä.

Daran-peran günüm,
Param-parça gecäm,
Sendä kaldı gözüm –
Sensiz kaybelecäm.

PIOTR MOYSE
ÖZLÄ BENİ...

TATLI SANCI

Can yerindä var bir sancım
Bu acıdan kurtulmaycam,
Benim sevdam – benim acım,
İlaç ondan aramaycam.

Kayıł olarsam aaramaa –
Çok aarayım da bulmayım,
Seni bıkarsam yalvarmaa
Bu dünnääda hiç olmayım.

Bölä acı brakmaz beni
Ne gerçektän, ne şakadan
Benim betvam brakmaz seni
Gidäsin sän başka yoldan...

Bir, güneşli, betva bendän
Ko damnasın o canına –
Tatlı bela sendän gelän –
Gelsin senin da başına.

Ölä tatlı benim acım
Yarısını alsan sana,
Ölä paalı benim sancım
Onu satmam başkasına...

SÄN OLARSAN...

Sän olarsan çiçek,
Bän kuan olacam.
Salt sevin bana pek,
Açan bän konacam.

Sän olarsan güneş,
Bän sicaan olacam.
Önündä bir ateş
Bitkisiz yanacam.

Sän olarsan yıldız,
Bän çizin olacam.
Sän düşärkän yalnız,
Karşında duracam...

Buludumsan benim,
Çimçiriin olacam.
Ateşimnän kilim
Bän sana dokuycam.

Sän olarsan emin,
Laflarnı unutmam.
Şafkına güneşin
Sevdanı uydurmam...

Sän olarsan sevda,
Kismetin olacam;
Şüpeli canında
Bän nişan kalacam...

GEL CANIM

Lalelär gülümsedi
Güneşä karşı,
Bakışın sevindirdi –
Şen döner başım...

Almalar nası gelin
Donaklı kıvrak,
Şakadan diydi elin,
Ama pek yalpak...

Guguşlar seläm verdi
Sesleri öter,
Allem bän seni sevdim
Hepsindän beter...

Gün-güneş türkü çalêr
Havası senin,
Ne bizä sevda adêr –
Pak bizä gelsin...

YALPACIK GÜLLÄR

Altın güneşçik şilêr,
Yalpacık lüzgär eser,
Gülcezlär güler, oynêr,
Yeni günä seviner.

Biri birindän gözäl
Gülcezlär dalgalanêr,
Bir bölüü döner bizä,
İkincisi utanêr.

Bakışınız yıldızlı
Yalnız kalmeyceniz siz,
Kokularınız çok nazlı –
Sizä bitmäz sevgimiz.

Gülcezlär, siz, gülcezlär,
Biyaz, pembä, kırmızı,
Kim sizin gibi beklär
Her bir gelän ilkyazı..?

İKİ GÜNEŞ

Allem raatlıum benim bitti,
Yeni güneş baktı bana.
Kim yolladı bu kismeti,
Taa bir güneş bir genç cana?

İki güneş bir genç cana,
Biri göktä – biri benim,
Biri göktän güler bana,
Biri yerdä sever beni...

Açan geldin sän başıma
Göräbildin mi sän beni?
Her gün çıkêrsin yoluma
Sän güneşim benim yeni.

Açan şaştım bakışına
Aldatmamışım kendimi,
Göktän güneş verdi bana
Seni – yeni güneşim...

İki güneş bir genç cana,
Biri göktä - biri benim,
Biri göktän güler bana,
Biri yerdä sever beni...

ÇÖKELEK

Biz seninnän geçen günz
Şakadan mı alındık?
İlk yazadan ikimiz
Bürüncüklän sarıldık.

Duucêz iki kelebek,
Sevincêz, şimaricez,
Otlamîycez epelek –
Çiçeklerä konacez.

Güneşçik açan güldü
Biz seninnän isındık,
Bizim koza söküldü,
Biz seninnän uyandık.

Bän duudum bir kelebek -
Beş benek kanadımda,
Sän duudun bir çökelek -
Beş çiçek tikenindä.

Çiçekleri baaşladın,
Hem sevdin, hem sapladın,
Yorganımız salkım dalı –
Şükür - diil kara çalı.

Şükür hepsi yerleşik,
Yüreciim delik-deşik.
Tikennerin yaralêr,
Ama sevdan ilaçlêr.

ALDANMA

Aldanma ayolum, aldanma,
Aarama hak yalan'çindä.
İnanma ayolum, inanma
Sert gözü gecä'yçindä.

Durgunma ayolum, durgunma
Şalvir lüzgär çäarmasına.
Doyunma ayolum, doyunma
Yalpak canın şakasına.

Kooruma ayolum, kooruma
Sevgidän gözelliini.
Yorulma ayolum, yorulma
Sevindirmää üreciini...

Acıtma ayolum, acıtma
Seni sevän yalpak canı.
Saklama ayolum, saklama
Senin bendän bakışını...

ŞEN ŞARAP

Seni koymam kantara
İlin şarabım benim,
Angı gözäl aatları
Sade sana baaşlayım?

Koycam aadını şennik.
Sensiz şen olamadım,
Ne raathlk, ne girginnik
Bän sensiz bulamadım...

Koycam aadını yalpak,
Sän kavga yaratmadın,
Annaşmak hem konuşmak
Sensiz şarap, olmadı...

Koycam aadını güneş –
Senin dadın güneşli,
Sevgiyä verdin ateş
Olsun aydın eceli.

Koycam aadını girgin –
Olsun hepsi ürekli,
İkramın olsun zengin –
İkram olan kuvetli..!

GÜNDÜZ YILDIZ AARAMA...

Sän dünnayı kaplamaycan,
 Aaranmadı bulameycan,
 Ne yok – onu koparmaycan,
 Ne var – onu saklamaycan...

Kimi buldun kaybetmeycan,
 Çiraa gibi kullanmaycan,
 Yan yolu kapamaycan,
 Fena bakışlan yakmaycan...

Yeni günü küstürmeycän,
 Yanniş lafi işitmeycän,
 Sevdanı zeetlämeycän –
 Ona arka dönämeycän.

Her gün yol diystirmeycän,
 Sevgindan kurtulmaycan,
 Başka dünnää yaratmaycan –
 Gündüz yıldız aaramaycan...

KİSMET MERDİVENİ

Vakit, sanadan yollanmaa,
Göreerim ayolum seni,
Ama seninnän buluşmaa
Lääzim kismet merdiveni.

Bir merdiven ustalamaa –
Sana türkü yaradacam,
Onadan her bir basamaa
Can tellerimnän baalaycam.

Türküleri sesleyecan,
Onnar kanat bana-sana,
Ellerini uzadacan,
Beni çaararkan yanına.

Şükür kismet merdiveni,
Beni sanadan getirdi,
O kismetli yaptı bizi,
O topladı ikimizi.

Bir merdiven ustalamaa –
Çok türkü bän yarattım –
Onadan her bir basamaa
Can tellerimnän baaladım...

КУДА-ТО УХОДИТ ЧТО-ТО...

КУДА-ТО УХОДИТ ЧТО-ТО...

Куда-то уходит что-то,
Лучше которого нет,
Оно-то вернется лето,
Но только не этих лет.

Смысл и бессмыслицу буден,
Тех, что не помнили нас,
Мы лишь нарочно забудем,
Плача и празднуя враз.

И станет на время легче,
На время снегов в дали,
Чтоб мы не искали встречи
И дальше в тупик зашли.

А там у весны озерной
Откроем глаза не те,
И нужная в прошлом верность
Станет ненужной уже.

И снова пойдем по жизни,
В которой людей не счастье,
И кто-то другой, но прежний
Скажет: да вот же, ты есть...

НЕ ПРАВДА ЛИ...

Не правда ли, слишком уж многое
Я в жизни с тобою связал,
Я знаю, ты любишь и добрая,
Что я так люблю, я не знал.

Замкнувшись от мира в туманную
В нашу милую, сочную явь
Теперь ты мне кажешься странною
И намного сложней, чем любовь.

Которая осень нежностью залита
На встречу которой весне?
Я жизнь променял не на золото
И, явно, по большей цене.

Надеюсь, не станешь ты гордою
И не сможешь во век мне кривить
Мое чувство к тебе смертельное –
Если можно смертельно любить.

ОНА НЕ ЧЕЛОВЕК...

Трава – она не человек,
Но жить ведь тоже хочет,
И сквозь асфальт в наш новый век
С листка росинкой плачет.

И к солнцу тянется она,
Что в ней, худой травинке?
Сама пришедшая весна
На древние тропинки?

А может нет, а может жизнь
Бот та, что нам дана,
И в ней горит и дышит в ней,
Как целая страна.

Взмывая ввысь из-под смолы,
Она постигнуть хочет
Тепла и света вечный смысл
И сказку лунной ночи.

НЕ НАДО БЫТЬ ВЕРНОЙ...

Не надо быть верной, не надо
И черствая жизнь не придет,
Купи опрометчивым взглядом
Того, кто к тебе подойдет.

В нашем сердце одно баловство
Поет незаученный гимн,
Занимайся и ты воровством,
Дай себя обокрасть другим.

Только ты неудач не считай,
И сильно по мне не тоскуй,
Уходящих легко провожай,
И наверно совсем не ревнуй.

Домой возвращайся такой же,
Как к чужому, ко мне беги,
Я тогда становлюсь дороже,
Когда ты не нужна другим...

НЕ ВЛЮБЛЕННОСТЬ ЭТО...

Да не влюбленность это,
Что я к тебе лечу,
Ты чем-то схожа с летом,
А я тепла хочу.

И ты тепло замерзшим
Из-за тебя в пути
Отдай как лето вишню
Идущему в степи.

Открой глаза пошире
Найди меня, спеши,
Ведь я последний в мире,
Замерзший от души.

ТЫ ВНОВЬ ПРИШЛА...

Ты вновь пришла, и снова я стою,
От взгляда моего ты устаешь,
Ну почему тебя я узнаю,
А ты меня совсем не узнаешь?..

В глазах твоих живет моя тоска,
В моих – твоя. О, как они похожи!
Да, осень наша очень далека,
Но счастье наше, кажется, не ближе.

А ЖИЗНЬ...

А жизнь - она стройна,
Лиши не тай обид,
Достойных имена
Старайся не забыть.

А жизнь – она чиста,
Лиши подлость не суди,
Коварные уста,
Не слушай – уходи.

А жизнь – она мила,
Лиши счастья не проси.
Судьба мечту смела –
Поклон ей принеси.

А жизнь – она к чему,
Коль разданы пока
Беспомощность – уму,
Спленченность – дуракам.

НЕ ВСЕ ПРОЙДЕТ...

Давай жалеть теперь уже не будем,
Что есть разлуки длинные, как жизнь.
Мы все с тобой, конечно, не забудем,
Умей чем-то сильно дорожить.

Не все пройдет, я в это верю очень,
И в то, что нам немного повезло,
Не видя лиц, не трогая за плечи,
И говорить, и чувствовать тепло.

И все-таки, я очень жажду встречи,
Но не большой, чтоб все не расплескать,
Чтоб наша связь, когда нам жить уж нечем,
Заставила друг друга разыскать.

Я ТЕБЯ ПРИДУМАЛ

Я тебя любить придумал
В день отлета журавлей,
И что их не стало дома,
Ты об этом не жалей.

Я тебя придумал летом,
Где вовек не быть снегам,
Где поют свои сонеты
Птицы райские богам.

Я тебе себя придумал,
Чуть похожим на других.
Не ходи уже угрюмой,
Нам на все пойти не грех.

СО МНОЮ ЖИЗНЬ...

Со мною жизнь лишь отчасти груба,
Не потому что я неумолим,
Я не шепчу без выбора слова,
Всем тем, что предназначены другим.

У жизни есть неглупые мерила –
Огонь с водой не нам перемешать,
И если все вчерашнее забылось,
Учись иначе жизнь провозглашать.

Ищи свое, чужому дай пройти,
Рукой не тронь, и гордость оцени,
Слезу с слезой, огонь с огнем свести
Доверь душе, и встретятся они.

БЫВАЕТ ДЕНЬ...

Бывает день, в котором солнца
Хватило бы на целый год,
Бывает ночь – тепло смеется,
И нас уводит от невзгод.

Случись, тогда на поле нашем
Цветы и синь ловить рукой,
Случись, в дурмане сонных пашен
Манить другую за собой.

Да только рук, наверно, большие
От первых мук не оторвать,
И мы идем со старой ношней,
Которой легче нас понять.

Отдавшим сердце бес корысти
Назад к чему его просить?
Сорвавшим розы к светлой грусти –
Траву порыва не скосить...

НЕ УЖ-ТО ОНА...

Стояла сука к дороге лицом и плакала,
На снежном асфальте без жизни лежал кобель.
Не уж-то она железному миру лаяла
От дома вдали в такую собачью метель?

Что ж, нет у них квартиры большой в том городе,
Нет белой постели от глаз чужих вдали,
И любились они не от счастья большого в холоде,
На дороге твоей, где не было вдруг ни души.

Ну а ты, зачем наехал на них без жалости?
Такой же простой, не раз уличенный в любви.
Не уж-то ты выжил для будущей радости
На сучьих слезах, на каплях бродяжьей крови.

Стояла сука к дороге лицом и плакала,
На снежном асфальте без жизни лежал кобель.
Разве не мог человек обойти их около
И туда же уйти, человеком уйти в метель...

МОЛОДОСТЬ

Молодость, ты бессонна,
Как белая майская цветь.
Молодость, ты вероломна,
Как громкий скандальный куплет.

Молодость, ты заметна,
Как алый июньский рассвет.
Молодость, ты прелестна,
Как девчонка семнадцати лет.

Молодость, ты бесстыдна,
Как самый шальной хулиган.
Молодость, ты непослушна,
Как утопший в мели грубиян.

Молодость, ты покорна,
Как бурею согнутый клен.
Молодость, ты проворна,
Для тех, кто с тобою влюблен.

Молодость, ты бессмертна,
Как черешни наряд весной.
Молодость, ты невеста
Карусели нашей земной.

НОВЫЙ ГОД

Вам новый год великий праздник, что-ли?
Я верю в это только ради вас.
Мне кажется, январские метели
Не только снег уносит мимо нас.

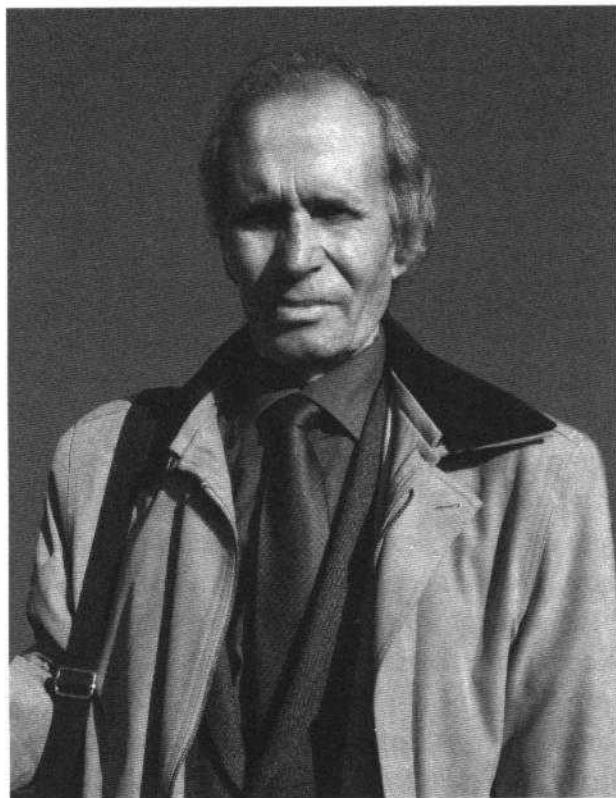
Уносят мир, который раз куда-то,
Поющий мир и неба и земли,
Боюсь, что нам у вешнего заката
Покажутся седыми журавли.

Боюсь, что детство, прожитое нами
У жизни, у начала далеко,
Останется за снежными горами
Буд-то бы не прожитый кусок.

Мне кажется, январские метели
Одну любовь заменят нам другой,
И невзначай под музыку капели
Ты станешь мне немножечко чужой.

Боюсь, в годах одна лишь только суть –
Идти вперед по швам седых полей,
Входить в тебя, в твою простую глубь
И молча красть невинных голубей.

Piotr Moysé
ÖZLÄ BENİ...

İÇİNDEKİLÄR

KİMİZ BİZ?

Kimiz biz?	8
Bucak	10
Pembä sabaa	12
Komrat	13
Şefk	14
İylin yol!	15
Yarat beni..	17
Yeni yıl	18
Beş göz.....	19
Güz.....	20
Biyaz güllär.....	21
Gelsän anam.....	23
Sade sana.....	24
Canım anam	25
Aarif yalpak	27
Avdarma	28
Yazık	29

ÖZLÄ BENİ

Özlä beni	32
Çatırık	33
Olsa iylää	34
Aci.....	35
Yalpak sancı	36
Yalnız	37
Küstüm.....	38
Güneş	39
Can suyu.....	41
Şükür	42
Bakış	44

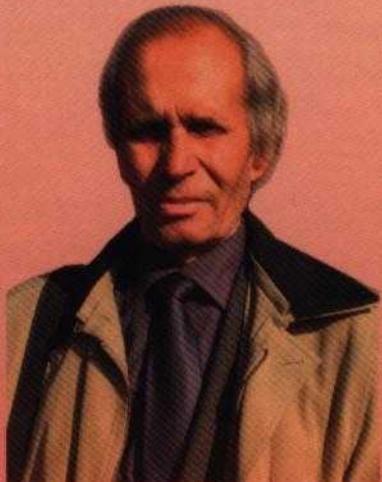
Oldu olacaă	45
Sän aldanmadın	46
Unutma	47
Bekleycäm	48
Bulacam seni	50
İlkyaz türküsü	51
Şüpelenmä	52
Pişman	53
Şaka	54
Yüzük	55
Evlenmäk	56
Ayol	57
Aci	59
Mari kız	60
İsteerim	61
İlkyaz türküsü	62
Turnalar	66
Çaarsana beni	67
Çöşmä	68
Olsan kayıl	69
Olsa	71
Biyaz yortu	72
Sıcak	73
Sevda	74
Görüş	76
Angı yol senin	77
Yoktur kavak	78
İlkyaz havezleri	79
Payet kahırımı	80
Gençlik	81
Havez sesi	82
Bucak valsı	83
Bakışın senin	84

PIOTR MOYSE
ÖZLÄ BENİ...

Fakir	85
Kesildim.....	86
Küsmä gelin	87
Tırmalanma	88
Sevgidän.....	89
Sensiz kaybelecäm	91
Tatlı sancı	93
Sän olarsan.....	94
Gel canım	95
Yalpacık güllär	97
İki güneş.....	98
Çökelek	99
Aldanma	100
Şen şarap	101
Gündüz yıldız aarama	102
Kismet merdiveni	103

КУДА-ТО УХОДИТ ЧТО-ТО...

Куда-то уходит что-то.....	106
Не правда ли.....	107
Она не человек.....	108
Не надо быть верной.....	109
Не влюбленность это.....	110
Ты вновь пришла.....	111
А жизнь.....	112
Не все пройдет.....	113
Я тебя придумал.....	114
Со мною жизнь.....	115
Бывает день.....	116
Не уж-то она.....	117
Молодость.....	118
Новый год	119

KİMİM BÄN...

*Yollarım açık hem pak,
Küçüklüm kaldı irak,
İnsana oldum yalpak,
Sevdaya oldum çırak.*

*Sevda beni kullandı –
Hiç ona bän küsmedim.
Hem güldüm, hem aaladım –
Bölä benim kismedim...*

PİOTR MOYSE 1952 yılında Komrat'ta duudu.

Kișinev Muzicescu İncä Zanaat İnstitüsü'nu bitirdikten sora uzun yıllar boyunca kultura uurunda çalıشتı: metodist, Komrat "Energetik" Kultura Evi Müdürü, Komrat Kultura hem Filarmoni Müdürü, 1979 yılında gösterilän "Bucakta Yalın" adlı ilk Gagauz tiyatro oyununda baş rol (Andrey GALAȚAN) oynadı.

Komrat radiosunda ilk Gagauzca programaları hazırladı (1988-1989). 2009 yılından beri GRT Gagauz Radiosu'nda "Gagauziya'nın Şiir Dünnääsi" programını hazırlıeर hem götürüreer.

Şiir zanatının büük bölümü sevgi hem vatan temasına adalı. 2006 yılında "Canımın İzleri" adında bir şiir kiyadı hem 2011 yılında şairin kendi sesinin seslendirilän "Sevda Yalansız" adlı şiir CD'si çıktı. Pek çok şili bestelenerek Gagauz türkülerı arasında yerini aldı.